

KHUYẾN NGHỊ VỀ DỰ THẢO DỰ TOÁN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC NĂM 2023

*Liên minh Minh bạch Ngân sách (BTAP) với sự chủ trì của Trung tâm Phát triển và Hội nhập (CDI) và Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chiến lược Việt Nam (VESS) phối hợp xây dựng bản khuyến nghị về **Dự thảo Dự toán Ngân sách Nhà nước năm 2023**. Nội dung của bản khuyến nghị này được tổng hợp dựa trên ý kiến đóng góp của các tổ chức xã hội, chuyên gia và các cơ quan truyền thông tại tọa đàm “Dự toán Ngân sách nhà nước năm 2023 – Triển vọng và thách thức” do Liên minh Minh bạch Ngân sách tổ chức tại Hà Nội vào ngày 10/11/2022.*

Phần 1

MỘT SỐ ĐIỂM TÍCH CỰC CỦA DỰ TOÁN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC VÀ PHÂN BỐ NGÂN SÁCH TRUNG ƯƠNG NĂM 2023

Thứ nhất, dự thảo có đánh giá và thuyết minh định hướng cơ bản về thay đổi chi tiêu NSNN, có thuyết minh về thay đổi các khoản thu, chi chính. Dự thảo cũng đã có đánh giá và so sánh với ước thực hiện 2022 về thu và chi cân đối NSNN.

Thứ hai, về dự toán chi cân đối NSNN, bản dự thảo đã cho thấy xu hướng thay đổi cơ cấu chi tiêu theo hướng phù hợp hơn (giảm tỷ trọng chi thường xuyên). Chi đầu tư phát triển chiếm 35% tổng chi NSNN, tăng 2.4 điểm phần trăm và tăng 38,1% về giá trị so với dự toán năm 2022; chi thường xuyên chiếm 56,5% tổng chi NSNN, tăng 5,4% so với dự toán năm 2022.

Phần 2

MỘT SỐ NỘI DUNG CẦN ĐƯỢC LƯU Ý

Thứ nhất, dự thảo NSNN 2023 thiếu thông tin chi tiết về chi đầu tư, chưa có danh mục dự toán chi đầu tư của ngân sách Trung ương.

Giải ngân đầu tư công thường xuyên chậm trễ làm ảnh hưởng đến tăng trưởng kinh tế và hoạt động của hệ thống doanh nghiệp. Do vậy, cần có những thảo luận chi tiết hơn về chi đầu tư công trong Dự toán NSNN 2023 cả ở cấp trung ương và tổng thể ở địa phương.

Thứ hai, dự thảo dự toán NSNN 2023 tiếp tục thiếu thông tin cho phép đánh giá chi NSNN có đủ đảm bảo 20% cho giáo dục, 2% cho KHCN, 1% cho môi trường như yêu cầu của quy định hiện hành hay không.

Thứ ba, các vấn đề về dự toán thu NSNN năm 2023 và kế hoạch TCNS 2023-2025:

- Dự báo số tăng thu quá thận trọng trong bối cảnh vĩ mô hiện nay (chỉ tăng 3,25% so với ước thực hiện 2022, trong khi lạm phát của năm 2022 và 2023 đều dự kiến cao hơn 5%). Tổng thu NSNN giai đoạn 2023-2025 chỉ tăng 10,3% so với thu NSNN 03 năm 2020-2022, Dự kiến tỷ lệ huy động vào NSNN khoảng 15,7% GDP, tỷ lệ này thấp hơn nhiều trung bình giai đoạn 2016-2021 (trung bình 24,6 % tính theo GDP cũ và 18,5 % nếu tính theo GDP điều chỉnh). Tỷ lệ thu ngân sách trên tổng GDP giảm có thể là một tín hiệu đáng mừng cho sự giảm nhẹ gánh nặng thuế đối với người dân và doanh nghiệp, tuy nhiên, nếu chi ngân sách vẫn cao thì công tác cân đối ngân sách sẽ gặp khó khăn. Thêm vào đó, thực tế gánh nặng thuế-phí đối với doanh nghiệp và người dân không có khuynh hướng giảm (chưa kể gánh nặng không chính thức), nên chúng tôi cho rằng các chỉ tiêu cần được xây dựng sát với thực tiễn và thực hành hiện nay nhằm tránh các rủi ro vì dự báo sai.
- Chưa thấy báo cáo đề cập đến các phương án dự phòng trong trường hợp nguồn thu NSNN có biến động mạnh.
- Chưa có kịch bản khác nhau cho kế hoạch tài chính NSNN 3 năm hoặc trung hạn.

Thứ tư, cơ cấu chi NSNN có sự thay đổi rất lớn với việc tăng mạnh chi đầu tư (dự toán chi đầu tư NSNN chiếm 35 % tổng chi cân đối NSNN 2023 tăng 2.4 điểm phần trăm, tăng 38 % về số tuyệt đối so với dự toán năm 2022) nhưng giải pháp cho việc giải ngân là chưa rõ. Nếu tiếp tục giải ngân kém như những năm vừa qua, thì sẽ ảnh hưởng đến tăng trưởng kinh tế, tính thanh khoản của thị trường vốn và thị trường tiền tệ.

Thứ năm, tính chính xác của dự toán NSNN còn thấp (chênh lệch giữa dự toán NSNN được Quốc hội phê duyệt với Quyết toán NSNN sau đó còn lớn).

Thứ sáu, tham vấn ý kiến về Dự thảo dự toán NSNN của các bên liên quan

Dự thảo dự toán NSNN năm 2023 đã được công khai đúng quy định của Luật NSNN năm 2015 trên Cổng thông tin điện tử của Bộ Tài chính vào ngày 25/10/2022. Bộ Tài chính có thể tổ chức các buổi tọa đàm, họp báo nhằm giới thiệu về Dự thảo dự toán NSNN hàng năm, tạo thêm cơ hội cho các tổ chức và người dân tham gia góp ý cho Dự thảo. Góp phần thực hiện các khuyến nghị từ kết quả Khảo sát công khai ngân sách quốc gia (OBS).

LIÊN HỆ:

LIÊN MINH MINH BẠCH NGÂN SÁCH (BTAP)

TRUNG TÂM PHÁT TRIỂN VÀ HỘI NHẬP
(Tổ chức điều phối BTAP)

Tầng 16, số 169 Nguyễn Ngọc Vũ, quận Cầu Giấy,
Hà Nội, Việt Nam

+84 24 3538 0100

info@cdivietnam.org

www.cdivietnam.org